

[Hans Rasmussen.]

områder, var det jo tillæg, der gik helt op til en snes procent eller mere. At noget sådant skaber utilfredshed og sætter en stigende dynamik i gang for at opnå noget tilsvarende inden for Dansk Arbejdsgiverforenings område, må enhver kunne forstå. Noget sådant sker ikke denne gang, for der vil ikke blive givet generelle tillæg, i hvert fald ikke før i andet overenskomstår, hvor de jo bliver af en meget mindre størrelse.

Det er rigtigt, at jernindustrien har et bevægeligt lønsystem, som ingen kan være interesseret i at sætte ud af kraft, idet jernindustriens lønninger afpasses nøje efter de gældende konkurrencemuligheder. Når jernindustrien med sit nuværende system er i stand til at afsætte op til 45 pct. af sin produktion til lønnende priser på fremmede markeder og man er i stand til at konkurrere med det masseopbud af varer, som sendes ind over Danmarks grænser fra fremmede landes jernindustrielle virksomheder, kan man ikke komme og fortælle, at lønniveauet inden for den danske jernindustri er ude af balance og skaber dynamik i lønmassen inden for de øvrige erhverv; tværtimod kan man sige, at de givne lønforhøjelser inden for jernindustrien ligger på linje med de forekomne produktivitetstigninger, og når det er tilfældet, skaber en forhøjet løn i hvert fald ikke en dårligere konkurrenceevne, ligesom den heller ikke udhuler vor økonomi, lige så lidt som den er inflationsbærende.

Oppositionen mener, at man ikke kan standse lønstigninger bortset fra tjenestemændenes. Men her forekommer der vel også lønforhøjelser i form af anciennitetstrin, som det må være rimeligt også kan forekomme på hele det private arbejdsmarked.

Når man inden for de forskellige områder er gået over til anvendelse af moderne arbejdsstudier, tidsstudier og indførelse af bonusordninger, er dette jo direkte knyttet sammen med produktivitetstudierne. Der er sikkert ingen, heller ikke blandt oppositionens folk, der kunne tænke sig at sætte en stopper for en forøgelse af vor produktion, og det går regeringsforslagene heller ikke ud på. Det er mit indtryk, at arbejdsgivere, der arbejder praktisk i deres virksomheder, heller ikke vil godkende de teoretiske oplæg,

som Dansk Arbejdsgiverforening er kommet med, til og med i en periode hvor der på mange områder i vort erhvervsliv, måske bortset fra byggeriet, er en vigende tendens.

Der er vist ikke noget fornuftigt menneske, der tror, at noget system vil blive ødelagt, blot fordi vi forhøjer mindstebetalingen ved timelønsarbejde i jernindustrien, som i dag er 234 øre plus det gældende dyrtidstillæg, der udgør 272 øre, d. v. s. en timeløn på 506 øre eller en ugeløn for 45 timers arbejde på 227 kr. og 70 øre.

Selv om disse ikke alt for godt betalte arbejdere får et tillæg, vil det ikke have nogen som helst indflydelse på de arbejders timefortjeneste, der i dag ligger på et helt andet niveau, ej heller på akkordfortjenester, der ingen forbindelse har med mindstebetalingen for timelønsarbejde. Dertil kommer, at minimallønningerne er udtaget af jernindustriens overenskomster, og de forhøjelser, der således bliver tale om, kommer ikke til at influere på de fastsatte timelønninger, som kan være en rettesnor for akkordfortjenesterne. Navnlig kan de ikke blive det, når lovforslaget så klart udtrykker, at lønniveauet ikke må bringes i bevægelse på grundlag af den hjælp og håndsækning, der ydes de meget lavtlønnede arbejdere inden for vort erhvervsliv.

Derimod kunne der måske nok være nogen grund til at vende sig imod nogle af de bestemmelser, der indeholdes i de klausuler, som visse arbejdsgivere søger indsat i kontrakterne, navnlig inden for byggeområdet. Selv om der inden for forskellige virksomheder ikke forekommer nogen lønglidning for arbejderne, ser det ud til, at adskillige virksomheder alligevel sikrer sig en bestemmelse om, at der tages forbehold over for enhver lønglidning i byggeperioden på grundlag af Arbejdsgiverforeningens lønstatistik. Dette kan betegnes som særlig fremmede for prisstigningstendenser. Her tager altså arbejdsgiverne et forbehold over for lønglidninger, som slet ikke forekommer i deres egen virksomhed, hvilket vil sige, at de tilgodeser sig en langt højere avance, end det oprindeligt var hensigten og nødvendigt. Mon ikke sådanne arbejdsgivere er med til at fordyre husbyggeriet og dermed de nye lejligheder, en fordyrelse, som igen medfører stigende lønpres fra dem, der skal bo sådanne steder? Måske skulle